

MAGYAR KURIR

Eécsből, Kedden, Aprilis' 18-dikán, 1820.

Spanyol Ország.

Minden közönséges újságlevelek Spanyol tudósításokkal vannak tele, de oly zürzavarékosan adják a' dolgot elő, hogy valami értelmes summázatba foglalni őket csaknem lehetetlen. A' Madridi Ujság Mártzius' 23-dikán kezdette kiadni a' Kadiksban néhány napokig tartott mézszárlásokról beszéllő Tiszti tudósításokat, oly ígérettel, hogy rendre mind ki fogja őket hirdetni. Ezen Tiszti (Officialis) tudósítások nagyobbadon az Andalusiai Fő vezértől Freyrétől és a' Kadiksi tengeri Fő Kapitánytól Admiralis Villavicenciotól valók. A' miket Freyre a' maga 1-ső, 2-dik, 3-dik és 4-dik tudósításaiban Mártzius' 10-dikétől fogva 15-dike között Madridba küldött, darabonként már mind megfordultak újságainkban, melyekből magok láthatták az Olvasók, hogy oly zavarékosan adattak elő, hogy csak találgatva lehetett a' valóságnak valami gyenge árnyékát kitapogatni belőlök. Az Admiralis Villavicentio tudósítása már valamivel világosabbnak látszik lenni. Ő ezt Mártzius' 11-dikén indította Kadiksból Madridba a' Tengeri Ministerhez, 's így beszéli elé a' történetet: —

„Külömbkülömb jelentések, melyek tegnapelőtt (9-dikben) hozzám érkeztek vala, tudtomra adták, hogy a' hajókon vala mozgások mutatnák magokat, melyekre a' némely tartományokban előfordult történetekről szolló tudósítások

szolgáltattak alkalmatosságot. Én azonnal a' hajós sereg' vezéréhez irván ötlet meghívtam, hogy a' hajókon a' csendességnek fenntartatásán iparkodjék, nehogy a' tengeri seregek, azon szép hirt nevet, mellyet bölcs és okos magokviselete által eddig szerzetek 's megtartottak, most egy szempillantatnyi megörülés által játékra kitegyék, 's elveszítsék. Célzásom a' volt, hogy időt nyerjek. A' Kadiksi nép éppen oly felzendülés' állapotjában volt, melyben a' hajós sereg, 's minden környülállások azt mutatták, hogy egy rettenetes revolúzió fog kiütni; közönségesen beszélték, hogy a' városban lévő örző sereg' feltette magába, hogy mindent fenekestül felforgat; 's ezen beszéd még nagyon is igaz vala. Ezen criticus szempillantásban Don Manuel Freyre, a' fő vezér, ki már mindent tudott, hozzám jöven, azt mondta, hogy megjelenése által meg akarja előzni azon vészedelemeket, melyektől félül lehet. A' mi a' végre kiküldött tisztjeink, hogy lássák, micsoda célzással légyenek a' pártoskodók, oly híreket hoztak vissza, hogy a' seregek csak az éjjelnek elkövetkezését várják, hogy egyszerre minden katonai engedelmességet fére tévén a' várost minden féle vészedelemnek örvényébe merítsék. Mi, én és Freyre, ennek hallására, Adjutánsainkkal és néhány más személyekkel, szállásainkra kimentünk a' Sz. Antal piacára, a' hol az ösztögyülekezett nép között már nagy zsbongás uralkodott;

de mi csak szenvedőleg viseltük magunkat; 's szállásunkra vissza tértünk. Ebéd után ismét által mentem a' Gen. Freyre' szállására, azért, mert mind jobbanjobban meggyőztetem affelől, hogy melly szükséges legyen még az éjjelnek elkövetkezése előtt oly eszközöket elé venni, a' mellyek által Kadiks városa azon veszedelmektől, mellyek által fenyegetett, megoltalmazassék. Ismét kimentünk a' Sz. Antal piatzára, 's megintettük az ott özsze gyülekezve lévő népet, hogy várja - el az Ország' belső részein folyó dolgokról való tudósításokat, és a' Fő Tisztségek' parancsolatait. Gen. Freyre alig kezdett-el beszélni, az ezen piatzon lévő templom' harangjainak zugása 's ezen kiáltás: „Éljen a' Constitúció,“ egyszeriben elhalgattatták. Kéntelenek valánk engedni az árviz' rohanásának, 's a' csendességet csak annak megigérése által tarthattuk-fenn, hogy a' Constitúció, mellyet a' Cortesek ott Kadiksban 1812-ben készítettek, a' következő napon (10-dikben) proklamálni fog.

„Az éjjelnek elkövetkezésével legnagyobb örvendéssel töltötte idejét a' nép; a' város megvilágosított; muzsika zengett minden felé. Mártzius' 10-dikén egész délelőtti 11 óráig csendesség volt. A' nép a' Sz. Antal piatván özsze seregelve várta a' 9-dikben megígértettet proklamálási pompának elkezdődését; midőn azonközben a' fő vezér' testörző Batalionnya (melly a' Frantziáknál Guiden-Batalionnak, a' Spanyoloknál del General Batalionnak neveztetik), a' nevezett piatzra sebesen kiléptetvén, az özszesereglett népre tüzet adott. Mi, én és Gen. Freyre, ezen szempillantásban érkeztünk meg a' nevezett piatzra; de semmit se tehettünk; a' katonaságot zabolán tartani már most lehetetlenség vala. A' nép meg-

futamodott, 's minden felé futott, merre a' szemivel látott. Azonban, minden felől pushalövésék hallattattak, az egész örző sereg kinyilatkoztatta, hogy ő a' Király' ügyit védelmezi; a' fegyveres csapatok minden utcákra széllyel oszlottak, 's minden elvetemedésre kibocsátkoztak, a' mire csak egy durva katona csoport alkalmas szokott lenni, ha az engedelmességnek kötelei feloldoztattak. A' feláldoztattak' száma nagy, 's a' személyek ellen éppen úgy mint a' tulajdon ellen, rettentő bűnhödések követtettek-el. Gen. Freyre vissza ment a' fő hadi szállásra Puerto Santa Mariába, hogy a' csendességnek helyreállítatására szükséges eszközöket elrendelje: én pedig a' Cortadurába mentem, a' hol azért kellett megmutatni magamat, hogy ott alámtartozó (tengeri) sergek voltak őrizeten, kikhez oly hír érkezett vala a' városból, hogy a' városi örző sereg engem' fogságra tett volna, mellyért ők nyughatatlanokni kezdettek vala. Azután én is a' fő hadi szállásra mentem, a' honnét számos csapatok küldettek széllyel a' bűnhödésben foglaltoskodó katonaságnak özsze fogdosására, 's a' csendesség ekkor, valami 5 óra tájban, helyreállítatott, 's a' következett éjjel meg se háborított. —

„Ma (11-dikben) reggel kimentem az Admirális hajóra a' szükséges rendeléseknek kiadására 's a' tengeri katonaság' bizodalmanak megjelenésém által való felelevenítésére. Innét 9-czedfél órakor be-irtam Gen. Campanához a' Kadiksi Kommandánsához, panaszt tévén neki azért, hogy a' város' bástyáiról a' Molo (tengerre benyúló batteria) mellett álló hajókra ágyuztak: de nem soká tudomra adta M'cdi na nevű hajós Hadnagy, hogy e' csak egymás' megnemértéséből történt legyen. Még a' hajón az Admirálisnál

voltam; midőn bejelentették 10 óratájban, hogy a szigetről az insurgensektől két Követek érkeztek volna meg az Admirálishoz. Ezen Követek voltak Santiago Miklós Oberster és Fregát-hadnagy Cagigal. Követtségek abban állott, hogy az ő vezérjek Quiroga, két tisztet, kiket tegnap Kadiksba izenettel beküldött vala, 's még vissza nem érkeztek, kiadattatni kívánnya, 's egyszersmind azt kérdeztéti: hogy a hajós sereget úgy kell-e az insurgenseknek tovább is tartani, mint ellenséget? Én azt izentem vissza Quirogának, hogy az ő két tisztjei Kadiksban fel fognak kerestetni és ki fognak adattatni, a hajós sereget pedig, mint ellenséget úgy tartsa. Azonban mindjárt irtam Campanához, hogy a Quiroga két embereit kerestesse fel, 's küldje vissza hozzá. Én 11 óratájban Kadiksba visszaváltván, ott mindeneket csendességben találtam. Innen ismét kimentem a fő hadi szállásra, hogy a fő vezérrel Freyrevel egygyütt minden további öldökléseknek elhárítatásokra vagy megelőztetéssekre szükséges intézeteket megtegyünk. Költ Mártzius' 11-dikén, a Kadiksi fő hadi szálláson. Isten tartsa-meg Excellentziádat. —

„Juan Villavicencio,
Admirális.

(Ezen levélben elég világosan leiratik az, hogy miként kezdődött és folyt az öldöklés, de azt, hogy ki 'és mi okozta az öldöklést, nem lehet által látni belőlle. — Itt az is nyilván meg van írva, hogy a nép, és nem a Kadiksi örző sereg kívánta a Cortesek' Constitúziójának kihirdetését, és így: hogy a nép adta a vérontásra legközelebből való alkalmatosságot).

Azon embereknek számát, a kik ezen

alkalmatossággal értetlenségből Kadiksban megöltették, 473-ra, a megsebesedetteket 1200 — 1500-ra teszik.

Egy más tudósításban, mellyet Freyre a fő hadi szállásról Mártz. 15-dikén a hadi Ministerhez küldött, ezen nevezetesebb környüállások fordulnak elé: tudósítása elején azt jegyzi-meg, hogy Mártziusnak 14-dik napját majd egészen abba töltötte, hogy a Madridban történt dolgok eránt kételkedő tiszteknek és katonáknak nyughatatlankodását csendesítette. — Levelét így végzi: „Mint hogy Gen. Gróf Abisbal, a maga útját La-Manchából erre felé látszik intézni: tehát én az alattam lévő ármáda' első Osztályát útnak indítottam, hogy néki elejébe menvén, tanulja-ki: hogy a Király' parancsolatja szerént teszi-e a maga mozdulásait, vagy nem aszerént? 's ezen utolsó esetben, bányyon véle úgy, mint rebellissel.

Az Admirális Villavicencio' későbbi tudósításainak, mellyeket a hadi Ministerhez irt, foglalatjok, ennyiben határozódik: — Mártz. 15-dikén jelenti, hogy a Madridból 8-dikban hozzá indított tudósításokat, 's nevezetesen a Királynak azon végzését, melly szerént a Constitúzióra lejendő megesküvést meghatározta, vette és reménli, hogy már most a Leon szigetén tanyázó insurgensek is meg fogják gondolkodásokat változtatni, a mellyet annyival is inkább ohajtani lehet, hogy ők még most is ellenségesen viselik magokat, a Cortadurára ágyuznak, 's a hajós seregnek ágyuztatására is egy új batteriát kezdtek készíteni, melly miatt az Admirális a hajókat kijebb vinni kéntelenített. Utolirásában arról tesz' említést, hogy éppen 12-tödfél óraker egy új batteriából kezdtek az insurgensek a Cortadurát haubitz-go-

lyobisokkal szorongatni. — Mártzius' 16-dikár: arról tudósítja a' Ministert, hogy a' Királynak 6-dikban és 7-dikben költ végzései a' Q u i r o g a' insurgenseihez megküldettévé, ezek azonnal minden ágyuzást félbeszakasztottak, 's még azon napon (16-dikban) délutáni 5 órakor, egy Követet, kit sok tisztek katonai harogó muzsikával kísértek, 's kinek menetelét az ágyuk' salvekövése jelentette, a' Cortadurához küldvén, ott trombita harogással kihirdettették, hogy az insurgens armáda magát már most a' Királynak alája adta, melynek hallására, Freyre azonnal bement az insurgensek' fő hadi-szállására San Fernandóba. — Ezen történetekről, míg Kadiksban folytak, Gen. Valdeztől a' Kadiksi Kormányozótól is naponként való tudósítások érkeztek Madridba a' Hadi-ministerhez. Az ő tudósításainak ezek voltak summás foglalatjaik: — Mártz. 11-ikén: „Hogy a' katonaság a' Király jusait védelmezi, a' nép pedig a' Constitúziót kéri — 12-dikén: hogy ő (Valdez) megiltotta, hogy senki semmi politikai dologról beszélni ne mérésseljen — 13-dikán: hogy a' népnek fellázadása már most csaknem eltávoztathatatlan legyen, hanem, hogy az őrző sereg kinyilatkoztatta, hogy ő mindenkben a' Király' parancsolataihoz kívánnyá alkalmaztatni magát — végezetre 16-dikban: hogy a' del General' 430 emberekből álló Batalionnya már Xeres felé útnak indított, 's 17-dikben a' Lealtad (Hűség) Batalionnya is (ezek ketten kezdték-el a' nép megszállását) Kadiksból útnak fog, a' Lovassággal egygyütt, indíttatni, és hogy a' Constitúziónak caendességben lejendő kihirdettetését Kadiksban csak azután lehetne reménleni, minekutánna azon őrző sereg, melly ott ezen öldöklést tette 's a' nép által nagyon gyűlöltetik, onnét mind

kitakarodván, helyébe más sereg szállítatik-be.

A' Madridból Párisba megérkezett újságlevelek Mártzius' 28-dikáig történt dolgokról beszéltek. Ezekből elég nyilván kitettett, hogy azok a' hírek, melyeket Párisban a' Q u o t i d i e n n e' s egyéb Ultrák affelől elterjesztettek vala: hogy az Anglusok Kadiksbá bementek volna, hogy az Anglus Követ Madridot oda hagyta volna, 's hogy Odonel egy sereggel oly czállal Madrid felé nyomulna, hogy a' Királyt az ott folyó kéntelenségek között kiszabadítsa, mind csak a' békételenek által elhíntezett költemények voltak légyen. — Egyéheránt való rövid summázatja pedig ezen Madridi legújabb újságleveleknek ennyiben határozódott: „

„A' Király a' Constitúzióban meghatározott titulussal már el kezdett élni, melly ez: Spanyol Ország' és a' két Indiák' Királya. A' Spanyol pénzekre tétetődő körülírás ez: —

„Ferdinandus VII, Dei gratia et constitutione Monarchiae Hispaniarum Rex.“

A' Corteseknek összegyülekezését egy Végzés által Julius' 9-dikére határozta a' Király. — A' Cortesek' gyűlése 180 tagokból fog állani; kik közt 149-czen Spanyol Országiak, és 30-czan plántartományiak lesznek; ezen utolsók most előrelőképpen a' Spanyol Országban találtató Amerikaiak között fognak váloztatni. — Madridba Deputátusok érkeztek meg Galliciából, hogy a' Királynak a' Junta nevében jó szerencsét kívánnyanak, de egyszersmind azért is, hogy kinyilatkoztassák, hogy a' Galliciaiak csakugyan

magok fogják a tartománynak kormányozását folytatni a Corteseknek összszegelekedéséig. Ugyan ezen Junta Lógerit gyűjtetett össze a milíziából, melynek számát némelyek 60 ezer emberekre teszik, s három Püspököknek jövedelmeit, kik onnét eltávoztván Portugalliába mentek, sequestrálta. — Biscayában folytában ellentállott a Papság és a Prokurátorság az új rendnek, azt mondván, hogy ők a tartomány régi júsaitól nem akarnak eltávozni. — A legújabb újság, a mely Kadiksból Madridba megérkezett vala, e volt, hogy végezetre ily sok és keserves emlékezetek után, a Constitúcióra, a lakosok az új örző sereggel együtt, Mártzius 20-dik napján megeskütek, a midőn már az ott volt két katoná Kormányozók (Valdez és Campana) helyébe is, Generalis Freyre két újakat rendelt volna, kiknek neveik Ferraz és Jaureguji. — Quiroga mind azokat a Generálisokat és egyéb tiszteket elbocsáttatta, kiket az insurrekcióznak kezdetétől fogva fogságban tartott: Infantes nevű Oberstert pedig, a Freyre passusával Madridba küldötte, hogy a Királynak, az insurrekcióhoz tartozó armáda minden eddig való magaviseletéről számot adjon. — A Király Odonóju nevű Generálist nevezte Andalusia fő Kapitányává s reá bízta, hogy a Kadiksi történeteket szoros vizsgálás alá vonván, annak minden indító okait fedezze fel és küldje be az Országglószék elejébe. Ezen Generális, már mint Andalusiai Fő Kapitány, így irt Mártzius 23-dikán Sevillából a hadi Ministerhez: „Én a közönséges indulatot jó állapotban lenni szemlélem; a mi a hadi fenytéket illeti, erről úgy itélek, hogy bár nagyon megcsökkenett is, még is csak ugyan nem soká helyre állíthatatik. — Hogy Valdez és Campana a Kadiksi öl-

döklésben a katonák által megöltettek volna, nem volt igaz, minthogy mint feljebb írok, azóta töllök is naponként való tudósítások érkeztek Madridba a hadi Ministerhez, mind addig, míg végre mind kettőjök helyébe másokat nem tett Freyre — s míg osztán utoljára, az Odonóju megérkezésével maga Freyre is, Villavicenciával egygyütt, fogságra tétezt; azért, hogy, mint a Párisi Renommée erősíti, az ők parantsolatjából tüzeltek volna a katonák a népre.

A mely napon Kadiksban a Constitúció proklamáltatott, úgymint Mártzius 20-dikán: ugyan azon napon estve bocsáttattak ki a Caraccai fogházból Gen. Calderon, Salvador, és Fournas, kiket Quiroga ezen esztendőnek 1-ső napján fogattatott vala el. — Galliziai fő vezérré hajós Kapitány Agar Pedro — Guispuscoai fő vezérré pedig, azon Ereizaga nevű Generális helyébe, ki azon való megilletődésből, hogy a Liberialis rész a Servilis részen győzedelmeskedett, meghalálozott, Generalis Mendizabal nevezetett ki. — Azon feljebb említett fő Papok, a kik Portugalliába futván, azért jószágaik elfoglaltattak, ezek: a Santiagói Ersek, s a Lugói és Orensei Püspökök. — Generalis Abisbal a Madridi újságokban is, de ezeken kívül a hadi Ministerhez irt levelében is nagyon panaszolkodik az Uj-Castiliai fő vezér Gen. Bigodet ellen, azért, hogy ez őtet azzal vádolja, hogy azolta, hogy Mártzius 4-dikén Madridból kiment, s az egyik Odonellel Ocannában egyetértett, veszedelmes dolgokat főzne elméjében, a mely vád által őtet Generalis Bigodet még a fogyveres seregeknél is olcsárlani mérészlené — holott pedig (így menti Gróf Abisbal magát) az alatta lévő seregek voltak azok, kiknek legtöbbet lehet

köszönni azért, hogy a' Constitúciónak a' Király által lett elfogadtatását siették, 's a' melly seregek külföldben is oly jól viselték magokat, hogy a' falusi népet se' terhelték, 's a' kassákból is csak annyit vettek ki, a' mennyi az ő hátralévő zsoldjoknak kielégítésére elegendő volt.

A' Párisi Gazette de France szerint a' Marsiliai Spanyol Consúl L a h o r a Juan, Ferdinandus Királyhoz írván, oly nyilatkozatást tett-le az ő Felsége' lábai elejébe, hogy ő (Lahora) a' maga hivataláról lemond, és addig, míg a' most beállott Országási systema Spanyol Országban feun-áll, annak barátjaihoz semmi közt fenntartani nem akar, 's eszserént kéri ő Felségét, hogy helyébe más Consult méltóztasson küldeni.

A' Madridban mostanság származott újságlevelekben ily megjegyzés fordúlé: — Egy itt lévő vendégfogadónak szálájában nagy vendégség tartatván, sok más derék 's a' Constitúcióval megegyező gondolkodású Polgárok voltak jelen, kik között Polgár Herczeg Frias (a' ki Londoni Követté neveztetett) Polgár Princz Angloná, a' Királyi testőrző sereg' első Reg-mentjének Oberstere, Polgár Onis, az öreg 's az ifjú, 's Pezuela, Aranda, és Machado Polgárok, név szerint emlittetnek, 's a' melly vendégségben az első poharat a' Király' egészségéért, mint a' Monarkhia' Helyreállítójának egészségéért, a' másodikat pedig azon Acevedo nevű Obersternek emlékezetéért üressítették ki, a' ki Gallitziában a' jó ügynek áldozatjává lett. Ezen Acevedónak egy rokona is jelen lévén az asztalnál, e' fogadta-el a' boldogultnak nevében a' gyűlés' köszöntését. —

Egy más Klúb, a' melly Madridban a' Lorenzini kávéházában tartja gyűléseit,

és a' melly, mint látszik, már fogantatos befolyást nyert magának a' dolgok' közönséges folyamatjához, mint a' Párisi Monitor erőssíti nagyon beketelenkedni kezdett azért, hogy a' Fő Junta csupáncsak tanácsló, és semmi végrehajtó hatalommal fel nem ruháztatott, a' melyből meglehet itélni azt, hogy mi némű erányzással lehessenek ezen társaságnak. A' Párisi Monitor azt tartja rolla, hogy a' legveszedelmesebb Demagogokból (népvezérlőkből) áll.

Frantzia ország.

Mint hogy Frantziaországban már most minden Politikai Ujság leveleknek és egyéb oly Politikai írásoknak, a' mellyek meghatározott időszakokban szoktak világ elejébe bocsátatni, Censura alá való adattatása meghatározott, az írók egyéb külömb külömb formákban próbálják gondolkodásaikat kiadni. Benjamin Constant a' Constituzionel' fő Redaktora, kihirdette, hogy ő közelébből ily című könyvet (a' könyvek nem adattak Censura alá) fog kiadni: „Az a' Frantzia Constitúció, mellyet a' Ministerek 1820-ban készítettek.

Correard nevű könyváros kihirdette, hogy nálla minden féle repülő irasokat (más névvel Broschurokat, Flugschriften) lehet-ezután találni, darabjokat 30 Centimekért, az az, egy Franknak (22¹/₂ Krajczárnak) 30 századrésziért.

Baudouin nevű testvér könyvárosok, hasonló czélzással hirdették ki, hogy ök: A' Kis-Monitor nevezete alatt, egész Kötetekben, azon Czikkelyek' gyűteményét fogják kiadni, a' mellyeket Párisban és az egyéb Departementekben a' Censúrai Biztosok ki fognak huzni, az alatt, míg a' Censúra tartani fog.

Nagy Brittanía.

Márcz. 27-dikén Kurir érkezett Romából a Királynétől Londonba Liverpool és Castlereagh Ministerekhez s Broughamhoz a Királyné Tanácsosához. Arról panaszkodik leveleiben, hogy nem viseltetnek eránta azzal a figyelmettséggel, melyet mint Királyné megkívánhat. Még csak a Királynak III-dik Györgynek meghalásáról sem tudósított az Ország-lószék által; a Romában lévő Hannoveranus Követ és az Anglus Consul más többekkel egygyütt még abban is valami különöst akarnak kimutatni, hogy ő Felségét még most is mint csak Braunschweigi Károlina Princzaszszonynak nevezik; sőt Cardinalis Consalvi is megtagadta tőle írásban, a tiszteletet-tévő, kívánt strázsát, azzal mentvén magát, hogy a Pápa Udvarához még eddig semmi tiszti-hirtétel nem érkezett az Anglus Udvartól affelől, hogy a Wálesi Princzaszszonynak rangjában valamely változás történt volna, s következképpen, hogy Romában még eddig az Angliai Királynénak ott-léte felől semmit se tudnak. — Ugyan ezen leveleiben azt kívánnyia az Anglus Ministerek-től, hogy lakhellyül a Buckinghamhousei palotát az előbbeni Királyné lakhelyét adják néki által: de azonban tanácsosaira bizta, hogy, ha talám kívánnyását telyesíteni nem akarnák a Ministerek, tehát ezen esetben Doverben bérleljenek-ki számára egy házat. Házi szolgálójára kiváltképpen azon személyeket kívánnyia felvenni, a kik vagy a Kenti Herczegnek, vagy pedig a maga leányának a Leopold Kir. Princz hitvesének szolgálatjában voltak.

A Kronika szerént Leicesterben Scott nevű kéményseprőt halálra ítéltek Amy

Smith nevű, ötödfél esztendő leánykán elkövetett erőszakoskodásáért, mely történetben az a különös jegyeztetik meg, mint nagy ritkaság, hogy a Birák ezen gyenge gyermeknek ifjúságát nem tekintvén, okosságáért, melyet a per-folytában kimutatott, legkissebb kétségeskedés nélkül elfogadták tőle az esküvést.

Ujabb Tudósítások.

Spanyol Ország. — Nem igaz, hogy, mint feljebb irtuk, hogy Freyre és Villavicencio, fogságra tétettek volna. — A Freyre újabb tudósításában, melyet a Kadiksban Márcz. 9-dik és 10-dik napjain eléfordúlt történetekről az Ország-lószékhöz küldött, az a nevezetes fordul elő, hogy ő ezen napokban nagyon veszedelmes környülállások közé jutott volt, előbb a nép, azután a katonaság miatt. A nép egy kis könyvet, melyben a Constitúció volt, a kezébe nyomván, azt kívánta, hogy haladék nélkül minden politikai foglyokat bocáttasson-ki s Quirogává a közöstitést állítsa helyre. A katonaság miatt pedig akkor forgott legnagyobb veszedelemben Freyre, mikor azok 10-dikben a népre való tüzelést elkezdték, és ő azokat a kaszármába vissza akarta téríteni: de nem hogy célját elérhette volna, hanem örvendett, hogy a városból életben kimenekedhetett: a mikor már a fő hadi szálláson lévő katonaság is egyetértett volt a Kadiksi örző sereggel.

* * *

Alicante városában két ucza kapott új nevet. Az egyik Quiroga, a másik Rigo nevet kapott.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Palatinus Josef ö Cs. K. Fő Herezegsége ily kegyes méltisztelő irást méltóztatott nagy méltóságú Gróf Brunszvikné, született Majthényi Mária Asszony ö Ex-jához, a Budai Jóltevő Asszonyi Egyesület' Elölülőjéhez, nem különben (csupán a' névnek változtatásával) Mélt Gr. Teleky Lászlóné született B. Mészáros Johanna asszony ö Nagyságához, a' Pesti Asszonyi Egyesület' Elölülőjéhez, hotsátani: „Kedves Grófné! Azon tudósítást, melly a' Jóltevő Asszonyi Egyesületnek 181 8/9 dik esztendőb' li előmeneteleiről ö Felsőge elejébe terjesztetett, ö Csás. Kir. Felsőge különös kedvel fogadni, és azt rendelni méltóztatott, hogy ezen Intézetnek nyilvánvaló jóltevő munkássága eránt, mind a' Grófnénak, mint Elöljárónak, mind ezen Egyesület' munkás választott Tagjainak Felsőges megelégedése, tudtára adattassék. Különös örömet lelem abban, hogy a' Grófnénak ezen Felsőges Végzést tudtára adhatom, bizván abba, hogy igyekezeteiknek ezen Felsőges megbecsültetése a' Grófné igazgatása alatt lévő Egyesületnek minden Tagjait újabb buzgóságra fogja ébresztetni, hogy eddig való ditsőséges munkásságokat azon nemes célra tovább is hathatósan folytassák. Én különöstisztelettel vagyok, szolgálójára kész József Palatinus. s. k. Budán Martius' 26-kén 1820.“

Elegyes Dolgok.

Azt a' tudósítást, hogy Jan. 1-ső

napján Cuba szigetén is kihirdettetett volna a' Cortesek által készítettett Constitúció, fundamentum nélkülvalónak lenni erősítik az újabb levelek.

A' Kadixi történeteknek megvizsgálására három Biztosokat küldöttek el a' Király és a' Fő Junta. — Egyéb eránt ott már ismét vigadozás' napjai derültek volt fel a' vérontás napjai után.

B é c s.

Nagy méltóságú Rudnay Sándor Primás és Ersek ö Herczegsége, a' múlt pénteken ugymint e' hónap 14-dikén délután, Becshe egésségesen és szerencsésen megérkezett. Mint értették Május' 2-dikán szándékozik innét Erseki rezidenziájába leindúlni.

Az Erdélyi Fő Tisztelendő Püspököt, nagy méltóságú L. B. Négyesi Szepessy Ignázt Ur ö Excellenziját, a' maga Titkos Tanácsosává kinevezni a' taksának elengedésével, kegyelmesen méltóztatott Császár és Király ö Felsőge.

Miskolczi Iakos Szonte Pál Ur, az ö megkülömböztetett érdemei tekintetbe vétetettvén, ö Cs. Kir. Felsőgének különös kegyelmessége által, minden törvényes házaságából származandó maradványaival egyetemben, Magyar nemességgel s ezen megtiszteltetési nevezetellel: „Hernád Szent Andrási“ megajándékozott.